

Enkät om osund konkurrens i offentliga upphandlingar

Enkäten genomfördes som en öppen webbenkät under tiden januari–februari 2013. Ett utskick via e-post gjordes till de myndigheter som under 2011 publicerat fem eller flera annonser om offentlig upphandling. Även Sveriges offentliga inköpare (SOI) skickade ut en länk till enkäten till sina medlemmar. Vi har också haft en länk till enkäten på vår webbplats och vi informerade om den i vårt nyhetsbrev.

Enkätnamn:	Konkurrensverket osund konkurrens
Utförd av:	Sweco, på uppdrag Konkurrensverket
Antal respondenter:	Det var inte obligatoriskt att besvara samtliga frågor i enkäten och de flesta frågorna besvarades av ca 250 upphandlare
Urval:	Alla
Frågor:	Alla frågor

Frågorna bör besvaras utifrån ditt praktiska perspektiv som upphandlare, oavsett om dina erfarenheter kommer från upphandlingar du medverkat i vid nuvarande eller tidigare arbetsgivare. Hoppa över de frågor eller alternativ som du inte kan besvara! Sist i varje del i enkäten finns en möjlighet att lämna kompletterande kommentarer.

1. Om dig och din upphandlande myndighet

1:1 Jag arbetar med upphandling i ...

	Antal	Procent
a. En kommunal förvaltning/nämnd	123	36%
b. Kommunalt bolag/stiftelse	77	23%
c. Landsting/region	17	5%
d. Landstingsägt bolag	1	0%
e. Inköpscentral/kommunalförbund	20	6%
f. Statlig myndighet	89	26%
g. Statligt bolag	4	1%
h. Övrigt (t.ex. upphandlande enhet enligt LUF)	7	2%
i. Vill inte ange	4	1%
Total	342	100%

1:2 Min upphandlande myndighet har under det senast tolv månaderna genomfört

	Antal	Procent
a. Färre än 10 annonserade upphandlingar	77	23%
b. 11-50 annonserade upphandlingar	169	50%
c. Fler än 50 annonserade upphandlingar	88	26%
d. Vill inte ange	4	1%
Total	338	100%

1:3 Jag har huvudsakligen arbetat med offentlig upphandling under ...

	Antal	Procent
a. Mindre än 2 år	54	16%
b. Mellan 2 och 5 år	81	24%
c. Mellan 5 och 10 år	57	17%
d. Mer än 10 år	139	41%
e. Vill inte ange	4	1%
Total	335	100%

1:4 Jag har en arbetsledande befattning eller chefstjänst (t.ex. som upphandlings- eller inköpschef).

	Antal	Procent
a. Ja	169	50%
b. Nej	154	46%
c. Vill inte ange	12	4%
Total	335	100%

2. Uteslutning av leverantörer

Definitioner: Med "LOU" avses i denna enkät lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Där hänvisning görs till LOU avses dock även motsvarande bestämmelser i lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (LUF) samt lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet. Med "myndighet" avses i det följande såväl upphandlande myndighet enligt LOU som upphandlande enhet enligt LUF. Med "anbudsgivare" i denna enkät menas både anbudssökande och anbudsgivare enligt LOU.

Omständigheter som ska medföra uteslutning av leverantörer
[Länk till lagtext: 10 kap. 1 § LOU]

2:1. Har du erfarenhet av att tillämpa bestämmelsen om obligatorisk uteslutning av anbudsgivare i 10 kap. 1 § LOU?

	Antal	Procent
a. Jag har vid minst en upphandling uteslutit en anbudsgivare med stöd av denna bestämmelse.	24	8%
b. Jag har vid minst en genomförd upphandling bedömt att det fanns anledning att utesluta en anbudsgivare på denna grund. Men då jag ansåg att det förelåg särskilda skäl avstod jag från att utesluta anbudsgivaren.	9	3%
c. Jag har vid minst en upphandling uteslutit en anbudsgivare med stöd av denna bestämmelse. Anbudsgivaren begärde dock överprövning av beslutet och förvaltningsdomstol beslöt slutligt att det antingen inte fanns grund för uteslutning eller att det fanns särskilda skäl att avstå från att utesluta anbudsgivaren.	1	0%
d. Jag har aldrig uteslutit någon anbudsgivare med stöd av denna bestämmelse.	286	89%
Total	320	100%

Omständigheter som får medföra uteslutning av leverantörer
[Länk till lagtext: 10 kap. 2 § LOU]

2:2 Har du i ett anbudsförfarande någon gång uteslutit en anbudsgivare från deltagande på grund av att anbudsgivaren, eller i förekommande fall, företrädare för anbudsgivaren... (du kan ange flera alternativ)

	Antal	Procent
a. Är i konkurs eller har liknande kvalificerade ekonomiska svårigheter?	70	22%
b. Genom lagakraftvunnen dom är dömd för brott avseende yrkesutövningen?	8	3%
c. Gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen?	17	5%
d. Inte har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt?	79	25%
e. I något väsentligt hänseende har låtit bli att lämna begärda upplysningar eller lämnat felaktiga upplysningar som begärts med stöd av dessa bestämmelser?	46	15%
f. Nej, jag har aldrig uteslutit någon anbudsgivare på någon av ovanstående grunder.	170	54%
g. Vi har vid något tillfälle hävt ett upphandlat avtal därför att leverantören under avtalstiden gjort sig skyldig till sådant fel eller överträdelse som beskrivs i 10 kap. 1-2 §§ LOU	59	19%
Total	313	143%

2:3 Om jag uteslutit en anbudsgivare med stöd av 10 kap. 1-2 §§ LOU har upphandlingen avsett följande områden... (du kan ange flera alternativ vid behov eller hoppa över frågan om du aldrig har uteslutit någon anbudsgivare)

	Antal	Procent
a. Bygg- och entreprenad	63	45%
b. Städ	33	24%
c. Transport- och flyttjänster	14	10%
d. Bemanningstjänster	8	6%
e. Tvätteritjänster	1	1%

f.	Vård- och omsorg	16	11%
g.	IT-konsulttjänster	6	4%
h.	Andra (beskriv gärna):	59	42%
Total		140	143%

2:4 Överensstämmer följande påståenden med dina erfarenheter av att tillämpa reglerna om uteslutning på grund av brott eller allvarliga fel avseende yrkesutövningen (10 kap. 2 § punkten 3-4 LOU). Du kan ange flera alternativ

	Antal	Procent
a. Det är svårt att få kännedom om företrädarna för anbudsgivarna hade dömts för brott	168	69%
b. Det är svårt att få kännedom om anbudsgivaren har gjort sig skyldiga till allvarliga fel.	183	75%
c. Det är alltför tidskrävande eller omständligt att kontrollera om någon företrädare för anbudsgivaren har dömts för brott eller gjort sig skyldiga till allvarliga fel.	112	46%
d. Det är oklart hur långt efter domen eller felet som detta kan utgöra grund för uteslutning av anbudsgivaren.	133	55%
e. Det är oklart vilken personkrets som kan bedömas som "företrädare" för anbudsgivaren.	99	41%
f. Det är oklart om brottet eller felet kunde anses avse "yrkesutövningen".	96	39%
g. Vad gäller uteslutning på grund av allvarliga fel i yrkesutövningen är det den upphandlande myndigheten som ska visa att anbudsgivaren ska uteslutas, vilket medför särskilda svårigheter att tillämpa bestämmelsen.	108	44%
h. Jag är osäker på vilka krav som kan ställas på anbudsgivarens underleverantörer vad gäller uteslutningsgrunderna, t.ex. vad som kan bli följderna om en underleverantör dömts för brott avseende yrkesutövningen.	69	28%
i. Jag har vid något tillfälle uteslutit en anbudsgivare från ett upphandlingsförfarande. Anbudsgivaren begärde dock överprövning och domstolen (den instans som sist prövade frågan) beslöt att anbudsgivaren inte skulle uteslutas.	3	1%
Total	244	398%

2:5 Vilka av följande påstående överensstämmer med dina egna erfarenheter av att kontrollera om anbudsgivare fullgör sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt? (du kan ange flera alternativ)

	Antal	Procent
a. Vid upphandlingar begär jag regelmässigt uppgifter från Skatteverket vad gäller anbudsgivare registrerade i Sverige.	278	94%
b. Vi kontrollerar regelmässigt under avtalstiden om våra leverantörer fullgör sina åliggandena avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	86	29%
c. Vi kontrollerar under avtalstiden om våra leverantörer fullgör sina åliggandena avseende socialförsäkringsavgifter och skatt endast om det finns särskild anledning.	118	40%
d. Jag tycker det är svårt att utreda om anbudsgivare som inte är registrerade i Sverige har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt.	89	30%
e. Jag tycker det är svårt att utreda om underleverantörer från andra EU-länder har fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter eller skatt.	97	33%
Total	295	226%

2:6 Upphandlande myndigheter kan i förfrågningsunderlaget upplysa om vilka organ som kan lämna information om de bestämmelser om beskattning, miljöskydd, arbetarskydd och arbetsvillkor som kommer att gälla vid de tjänster eller byggtreprenader som skall omfattas av kontraktet (6 kap. 12 § LOU). Överensstämmer följande påstående med dina egna erfarenheter av denna bestämmelse? (du kan ange flera alternativ)

	Antal	Procent
a. Jag har aldrig tillämpat bestämmelsen.	154	58%
b. Jag tillämpar regelmässigt bestämmelsen i våra upphandlingar.	26	10%
c. Jag tillämpar bestämmelsen mycket sällan (men har tillämpat den vid minst en genomförd upphandling).	13	5%

d.	Jag tillämpar bestämmelsen beroende på typen av upphandling.	43	16%
e.	Jag känner inte till att bestämmelsen finns eller vilken funktion den är avsedd att fylla.	25	9%
f.	Jag har inte upplevt något behov av att tillämpa den i våra upphandlingar.	27	10%
g.	Jag är osäker på vilka organ som kan lämna den efterfrågade informationen.	32	12%
h.	Det är på förhand svårt att avgöra vilka av de bestämmelser som omnämns i paragrafen som kan vara tillämpliga på det enskilda uppdraget.	24	9%
i.	Jag är osäker på vad tillämpningen av bestämmelsen skulle få för konsekvenser i upphandlingen, t.ex. vad gäller konkurrensen eller anbudspriser.	16	6%
j.	Jag ställer regelmässigt krav på att anbudsgivare ska redogöra för sitt arbetsmiljöarbete enligt arbetsmiljölagstiftningen.	34	13%
Total		265	149%

2:7 Har du några ytterligare synpunkter eller förslag vad gäller tillämpningen av reglerna om uteslutande av leverantörer? Kommentarer på fråga 2:7 [visas ej i denna bilaga]

3. Onormalt låga anbud

Länk till lagtext: 12 kap. 3 § LOU

3:1 Min erfarenhet av de upphandlingar jag medverkat vid kan bäst beskrivas enligt följande:

a. Jag har erfarenhet av att anbud är onormalt låga.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	55	20%
Har hänt vid något tillfälle	177	63%
Händer återkommande	48	17%
Total	280	100%

b. Jag har erfarenhet av att ha förkastat onormalt låga anbud.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	164	63%
Har hänt vid något tillfälle	88	34%
Händer återkommande	10	4%
Total	262	100%

c. Jag har begärt en skriftlig förklaring till ett lågt anbud.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	83	30%
Har hänt vid något tillfälle	154	56%
Händer återkommande	36	13%
Total	273	100%

- d. När jag begärt en skriftlig förklaring har jag blivit övertygad om att anbudet är seriöst och valt att inte förkasta det.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	89	35%
Har hänt vid något tillfälle	145	58%
Händer återkommande	17	7%
Total	251	100%

- e. När jag begärt en skriftlig förklaring har jag inte blivit övertygad om att anbudet är seriöst men ändå valt att inte förkasta anbudet därför att jag tror att vårt ställningstagande skulle ändras av en domstol vid eventuell överprövning.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	158	67%
Har hänt vid något tillfälle	64	27%
Händer återkommande	13	6%
Total	235	100%

3:2 När jag skriftligen har begärt förklaringar till låga anbud har anbudsgivarna uppgett följande:

- a. Anbudsgivaren kan utnyttja särskilt kostnadseffektiva metoder, innovativa lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden för att fullgöra kontraktet.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	79	36%
Har hänt vid något tillfälle	122	56%
Händer återkommande	18	8%
Total	219	100%

- b. Anbudsgivaren räknar medvetet med liten eller ingen vinst i syfte att erhålla erfarenhet och/eller referenser, t.ex. därför att anbudsgivaren är ny på den aktuella marknaden.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	67	30%
Har hänt vid något tillfälle	134	60%
Händer återkommande	23	10%
Total	224	100%

- c. Anbudsgivaren erhåller någon form av offentligt stöd vilket gör att man kan erbjuda särskilt förmånliga priser.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	164	84%
Har hänt vid något tillfälle	29	15%
Händer återkommande	3	2%
Total	196	100%

- d. Genom min begäran om förklaring har vi förstätt att förfrågningsunderlaget i något avseende varit otydligt eller att anbudsgivaren missuppfattat förutsättningarna i upphandlingen. Detta har i sin tur medfört att anbudsgivaren gjort fel vid utformningen av sitt anbud.

	Antal	Procent
Har aldrig hänt	125	60%
Har hänt vid något tillfälle	80	39%
Händer återkommande	2	1%
Total	207	100%

Kommentar på fråga 3:2 [visas ej i denna bilaga]

3:3 Jag har erfarenhet av onormalt låga anbud vad gäller följande typer av upphandlingar: (du kan ange flera alternativ eller hoppa över frågan om du inte har någon erfarenhet av onormalt låga anbud)

	Antal	Procent
a. Bygg- och entreprenad	90	41%
b. Städ	86	39%
c. Transport- och flyttjänster	33	15%
d. Bemanningstjänster	31	14%
e. Tvätteritjänster	4	2%
f. Vård- och omsorg	9	4%
g. IT-konsulttjänster	27	12%
h. Annan:	98	44%
Total	222	170%

3:4 Har det hänt att du/ni blivit tvungen att vidta åtgärder därför att leverantören inte kunde leverera avtalad kvalitet till angivet pris? Vilka åtgärder har du vidtagit i så fall?

a. Påtalat bristerna i leveranserna för leverantören.

	Antal	Procent
Aldrig	29	11%
En gång	32	12%
Upprepade gånger	213	78%
Total	274	100%

b. Utnyttjat avtalade sanktioner (till exempel vite).

	Antal	Procent
Aldrig	91	37%
En gång	46	19%
Upprepade gånger	107	44%
Total	244	100%

c. Valt att inte utnyttja möjlighet till förlängning av avtalet.

	Antal	Procent
Aldrig	59	24%
En gång	65	26%
Upprepade gånger	125	50%
Total	249	100%

d. Hävt avtalet.

	Antal	Procent
Aldrig	130	55%
En gång	74	31%
Upprepade gånger	33	14%
Total	237	100%

- e. **Omförhandlade avtalet till leverantörens fördel, t.ex. genom att höja ersättningar eller avtala bort krav eller sanktioner.**

	Antal	Procent
Aldrig	196	88%
En gång	17	8%
Upprepade gånger	10	4%
Total	223	100%

Kommentarer på fråga 3:4 [visas ej i denna bilaga]

3:5 I vilken grad instämmer du i nedanstående påståenden?

- a. **Jag är osäker på hur man avgör om anbudspriset är att betrakta som onormalt lågt i lagens mening.**

	Antal	Procent
Instämmer helt	33	12%
Instämmer delvis	164	61%
instämmer inte alls	74	27%
Total	271	100%

- b. **Minskad vikt på anbudspriset skulle minska risken osund konkurrens, därför att incitamentet att lägga så låga anbud som möjligt skulle minska.**

	Antal	Procent
Instämmer helt	41	15%
Instämmer delvis	161	60%
Instämmer inte alls	68	25%
Total	270	100%

- c. Det är svårt att på förhand bedöma att företaget inte kommer att leverera till överenskomna priser eller villkor.

	Antal	Procent
Instämmer helt	82	30%
Instämmer delvis	159	59%
Instämmer inte alls	30	11%
Total	271	100%

- d. Jag misstänker att vissa av våra anbudsgivare har kunnat erbjuda låga priser därför att de missköter betalning av skatter eller sociala avgifter eller inte lever upp till arbetsmiljöregler eller liknande.

	Antal	Procent
Instämmer helt	15	6%
Instämmer delvis	69	26%
Instämmer inte alls	186	69%
Total	270	100%

- e. Det finns en motsättning mellan att å ena sidan sträva efter att göra förmånliga affärer och erhålla låga priser i upphandlingar och å andra sidan att lägga ner tid på att utreda om vi bör förkasta sådana anbud som är onormalt låga.

	Antal	Procent
Instämmer helt	37	14%
Instämmer delvis	123	46%
Instämmer inte alls	110	41%
Total	270	100%

- f. Jag upplever ett starkt stöd från ledningen inom min nuvarande organisation att motverka osunda inslag såsom karteller och svartarbete i upphandlingar även om det sker på bekostnad av för oss mindre förmånliga avtal eller merarbete i upphandlingsprocessen.

	Antal	Procent
Instämmer helt	175	66%
Instämmer delvis	61	23%
Instämmer inte alls	30	11%
Total	266	100%

- g. Jag tror att ökad uppföljning av upphandlande avtal skulle minska risken för osund konkurrens, därför att anbudsgivare i mindre utsträckning skulle räkna med att man inte behöver uppfylla samtliga sina skyldigheter enligt avtalet när man utformar sitt anbud.

	Antal	Procent
Instämmer helt	203	75%
Instämmer delvis	57	21%
Instämmer inte alls	11	4%
Total	271	100%

- h. Jag tror att den omständigheten att vi kanske kommer att ha en avtalsrelation med anbudsgivaren efter upphandlingen kan bidra till att man avstår från att utreda om anbudsgivarens anbud ska förkastas som onormalt lågt eftersom anbudsgivaren kan ta illa upp.**

	Antal	Procent
Instämmer helt	11	4%
Instämmer delvis	48	18%
Instämmer inte alls	210	78%
Total	269	100%

- i. Jag har använt mig av olika krav för att undvika onormalt låga anbud, t.ex. genom att ange ett lägsta anbudspris, använda särskilda kontraktsvillkor eller undvika vissa utvärderingsmodeller (utveckla gärna i nästa fråga).**

	Antal	Procent
Instämmer helt	81	31%
Instämmer delvis	107	41%
Instämmer inte alls	75	29%
Total	263	100%

3:6 Har du några ytterligare synpunkter vad gäller tillämpningen av reglerna om förkastande av onormalt låga anbud? [visas ej i denna bilaga]

4. Korruption

Definition: Med "anställd" i denna fråga avses sådana företrädare för den upphandlande myndigheten som kan påverka upphandlingsprocessen.

4:1 I vilken grad anser du att följande situationer generellt medför risker för otillbörlig påverkan på upphandlingsprocessen?

- a. Vid valet av om en ny upphandling ska annonseras eller om anskaffningsbehovet ska lösas på annat sätt t.ex. genom förlängning av befintliga avtal eller genom direktupphandling.

	Antal	Procent
Liten risk	107	39%
Viss risk	131	48%
Större risk	36	13%
Total	274	100%

4:1 I vilken grad anser du att följande situationer generellt medför risker för otillbörlig påverkan på upphandlingsprocessen?

- b. Under förstudie/planeringsprocess och vid utarbetande av förfrågningsunderlag.

	Antal	Procent
Liten risk	120	44%
Viss risk	123	45%
Större risk	29	11%
Total	272	100%

- c. Under annonseringstiden, till exempel genom att anställd lämnar ut sekretessbelagd information till någon anbudsgivare.

	Antal	Procent
Liten risk	186	69%
Viss risk	53	20%
Större risk	32	12%
Total	271	100%

- d. Vid anbudsutvärderingen.

	Antal	Procent
Liten risk	167	62%
Viss risk	82	30%
Större risk	22	8%
Total	271	100%

- e. Vid förhandlingar med anbudsgivare.

	Antal	Procent
Liten risk	113	42%
Viss risk	119	44%
Större risk	39	14%
Total	271	100%

- f. Under avtalstiden, till exempel genom påverkan på avropsberättigade i linjeorganisationen eller inför referenstagning för andra uppdrag.

	Antal	Procent
Liten risk	107	40%
Viss risk	109	41%
Större risk	52	19%
Total	268	100%

g. Användandet av konsulter som biträder den upphandlande myndigheten i upphandlingen.

	Antal	Procent
Liten risk	87	32%
Viss risk	127	47%
Större risk	57	21%
Total	271	100%

h. Släkt- eller vänskapsband mellan anställda och anbudsgivare.

	Antal	Procent
Liten risk	82	30%
Viss risk	111	41%
Större risk	78	29%
Total	271	100%

i. Anställdas bisysslor.

	Antal	Procent
Liten risk	111	41%
Viss risk	104	39%
Större risk	55	20%
Total	270	100%

- j. Att anställda vid den upphandlande myndigheten tidigare har varit anställda hos någon av anbudsgivarna.

	Antal	Procent
Liten risk	105	39%
Viss risk	113	42%
Större risk	51	19%
Total	269	100%

- k. Att anställda betraktar någon anbudsgivare som potentiell framtida arbetsgivare.

	Antal	Procent
Liten risk	131	48%
Viss risk	91	34%
Större risk	49	18%
Total	271	100%

4.2 Vilka av följande publikationer känner du till:

	Antal	Procent
a. Kammarkollegiets vägledning Att förebygga korruption i offentlig upphandling (2011:11).	187	70%
b. Statskontorets rapport Köpta relationer – Om korruption i det kommunala Sverige (2012:20).	32	12%
c. Brottsförebyggande Rådets rapport Karteller och korruption - Otillåten påverkan mot offentlig upphandling (Rapport 2010:9)	57	21%
d. Institutet mot mutors Kod om gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet (1 september 2012).	117	44%
e. Sveriges kommuner och landstings skrift Om mutor och jäv – Vägledning för anställda inom kommuner, landsting och regioner (2012-09-01).	150	56%
f. Transparency International Sveriges rapport Korruption i kommuner och landsting (rapport 2012:2).	15	6%

g. Konkurrensverkets uppdragsforskningsrapport Osund strategisk anbudsgivning i offentlig upphandling (2011:1).	93	35%
h. Jag känner inte till någon av ovanstående publikationer.	36	13%
Total	268	256%

4:3 Har du några ytterligare erfarenheter eller synpunkter på hur man motverkar korruption i offentlig upphandling? Kommentar på fråga 4:3 [visas ej i denna bilaga]

5. Anbudskarteller

Definition: Ett konkurrensbegränsande samarbete – kartell – är t.ex. om konkurrerande företag delar upp marknaden mellan sig eller kommer överens om priser. I en upphandling kan detta t.ex. innebära att anbudsgivarna kommer överens om anbudspriser eller vem som ska lämna anbud på vilka delar av en upphandling.

5:1 Ange i vilken utsträckning följande påstående överensstämmer med dina egna erfarenheter:

- a. Jag är generellt uppmärksam på tecken på konkurrensbegränsande samarbeten

	Antal	Procent
instämmer helt	115	42%
instämmer delvis	131	48%
instämmer inte alls	25	9%
Total	271	100%

- b. Jag har goda kunskaper i vad som kan utgöra tecken på konkurrensbegränsande samarbeten

	Antal	Procent
instämmer helt	37	14%
instämmer delvis	172	64%
instämmer inte alls	59	22%
Total	268	100%

- c. Jag uppmärksammar ofta vad jag tror kan vara tecken på konkurrensbegränsande samarbeten

	Antal	Procent
instämmer helt	29	11%
instämmer delvis	130	49%
instämmer inte alls	106	40%
Total	265	100%

- 5:2 Vilka åtgärder har du vidtagit om du uppmärksammat tecken på konkurrensbegränsande samarbeten? (Du kan ange flera alternativ)

	Antal	Procent
a. Jag kontaktade anbudsgivaren/anbudsgivarna och frågade om de samarbetat kring sina anbud i upphandlingen	30	21%
b. Jag kontaktade Konkurrensverket för stöd och vägledning	45	32%
c. Jag hade inte möjlighet att vidta några åtgärder under pågående upphandling, eftersom en eventuell utredning tar alldeles för lång tid	31	22%
d. Annat:	45	32%
Total	140	108%

- 5:3 När jag har uppmärksammat tecken på konkurrensbegränsande samarbeten har detta varit inom följande typer av upphandlingar: (du kan ange flera alternativ eller hoppa över frågan om du inte har någon erfarenhet av tecken på konkurrensbegränsande samarbeten)

	Antal	Procent
a. Bygg och entreprenad	75	54%
b. Städ	14	10%
c. Transport- och flyttjänster	22	16%
d. Bemanningstjänster	5	4%

e.	Tvätteritjänster	4	3%
f.	Vård och omsorg	6	4%
g.	IT-konsulttjänster	12	9%
h.	Andra:	52	37%
Total		140	136%

5:4 Vilka av följande hjälpmedel anser du att du behöver för att underlätta att upptäcka och motverka konkurrensbegränsande samarbeten? (du kan ange flera alternativ)

	Antal	Procent
a. Bättre information och kunskaper angående hur man förebygger och försvårar för anbudskarteller	142	57%
b. Bättre kunskaper i varför det är viktigt att vara observant på anbudskarteller	62	25%
c. Bättre kunskaper i hur man upptäcker tecken på en anbudskartell	170	69%
d. Bättre interna rutiner för hur du ska agera om du uppmärksammar tecken på en anbudskartell	93	38%
e. Ingen uppfattning	43	17%
Total	247	206%

5:5 Har du några ytterligare erfarenheter eller synpunkter angående konkurrensbegränsande samarbeten i offentlig upphandling? Kommentarer på fråga 5:5 [visas ej i denna bilaga]

Vill du spara enkäten? Ett nytt fönster öppnas så glöm inte att stänga enkäten här!